

ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2024

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍ 1

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՝ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՝ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղիր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս:

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ք X նշանը (միևնույն այունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ք X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Համարակալված բառերում բաց բողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Հո-եկան(1) սաստիկ խո-ովքի(2) պահերին Սմբատը որև-(3) կերա սիրտը թեթևացնելու պահանջ էր զգում: Մինչ այժմ նա, ա-փոփոված(4) ինքն իր մեջ, ապրել էր հեռվում: Այս նոր միջավայրում ոչ ոք չէր ներում նրա անուղղելի սխալը: Սոր ու քրոջ՝ հարսին վար-արեկող(5) բողոքները զ-գրում(6) էին այն զգացումները, որոնք Սմբատը թմրեցրել էր ի-ը(7) տարի շարունակ: Չուներ ուղղամիտ ընկեր, և դա ստիպում էր հուսախա- (8) փախչել մարդկանցից՝ որոնելով մի անդո-ավետ(9) անկյուն:

- 1) 2-ո, 5-կ, 6-ը, 8-ի
- 2) 2-ո, 4-մ, 7-նն, 8-ը
- 3) 1-զ, 3-է, 5-կ, 9-ըր
- 4) 1-զ, 6-ը, 7-նն, 9-ըր

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում գծիկով:

- 1) աչքով(ունիքով), անցած(զնացած), հույս(ապավեն), ալ(կարմիր)
- 2) այստեղ(այնտեղ), դեմ(հանդիման), փոքր(ինչ), ամառ(ձմեռ)
- 3) բառ(մասնիկ), օրոր(շորոր), արյուն(քրտինք), դեփ(դեղին)
- 4) գոռում(գոչյուն), ցուցահանդես(վաճառք), չորս(հինգերորդ), ոուս(հայկական)

3 Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների բոլոր բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ՆԵՐՔԻՆ ԿԱԹՆԱՎԲՅՈՒՐ, ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՏԱՎՐՈՍ, ՏՈՐՔ ԱՆԳԵՂ
- 2) ՍՈՂՈՍՈՆ ԻՍԱՍՏՈՒՆ, ՊԱՐՍԽՑ ԾՈՅ, ԱՇՈՏ ԵՐԿԱՓ
- 3) ՓՈՋՐ ԱՍԻԱ, ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ, ՏԵՐ ԹԱՂԵՎՈՍ
- 4) ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ, ՌՈՒՍԱՍԱՆԻ ԴԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԼԱԶԱՐՅԱՆ ՃԵՍԱՐԱՆ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում գաղտնավանկ կա:

- 1) փոխատվություն, անընդհատ, թրթուր, հետաքննիչ
- 2) թռչնորս, խնձորուտ, նստակյաց, առտնին
- 3) սղոցաձուկ, տնտեսվար, մեղրամոմ, պտտահողմ
- 4) սկզբնապատճառ, ատենադպիր, միակտուր, դյուրընթեռնելի

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հնչյունափոխություն կա:

- 1) երգչախումբ, լճացում, ձնծառիկ, դստրիկ
- 2) այգեպան, ծվածե, ընչաքաղ, երանգապնակ
- 3) կրվոր, տնական, սնամեջ, վճարունակ
- 4) ձեղնահարկ, արնագույն, բոպեական, վշտարեկ

6 Ո՞ր շարքի ոչ բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) զարհուրել, սոսկալ, սարսափել, ահաբեկվել
- 2) շավիդ, կածան, արահետ, բացատ
- 3) անհաստատ, խախուտ, անկայուն, հեղիեղուկ
- 4) արյունահեղություն, սպանդ, նախճիր, եղեռն

7 Ո՞ր շարքի բոլոր բառագույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) թեժ-մարմանդ, փոքրոգի-վեհանձն, չոր-տամուկ
- 2) պարսավել-դրվատել, հանդուգն-վեհերոտ, զտարյուն-անխառն
- 3) կանխիկ-անառիկ, համեստ-անպատկառ, մշակովի-խոպան
- 4) գաճաճ-աժդահա, առինքնել-վանել, բանադրել-անիծել

8 Ո՞ր տարրերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) աչքի չափով-մոտավորապես, խոսքը երկու չանել-ասածը անմիջապես կատարել
- 2) քրի տակ-շատ մոտիկ, տաշած քարը գետնին չի մնա-արժեքավոր մարդը, գործը կգնահատվեն
- 3) քղթին հանձնել-զրի առնել, գլուխ տանել-ձանձրացնելով տհաճություն պատճառել
- 4) սուր ճոճել-սպառնալ, ճամփին քար զցել-անելիքները չկատարել, անուշադրության մատնել

9 Փակագծերում տրված բառերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. լուծման տարրերակներից ո՞րն է ճիշտ:

- ա. Սինչև այժմ էլ չեմ կարողանում (1. ըմբռնել, 2. ընկրկել) մորս սիրո խորությունը:
բ. Նրա գերեվարության ու կուրացման մասին վկայությունները մեծ մասամբ վիպական-ստեղծական են և չեն կարող (1. հիրավի, 2. հավաստի) ու պատմական լինել:
գ. Սաստիկ այրող (1. խոյակ, 2. խորշակ) է փշում. կխփի, կխարկի արտ ու արոտ:
դ. Խավիտ վարագույրները զով էին պահում սենյակները, երկու (1. պնակ, 2. ըմպանակ) սուրճը հանգչում էր փոքրիկ սեղանին:

- 1) ա-1, թ-2, զ-2, դ-2
- 2) ա-2, թ-1, զ-2, դ-2
- 3) ա-2, թ-2, զ-1, դ-1
- 4) ա-1, թ-1, զ-2, դ-1

10 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) ցորեն, կարևոր, ամբրոս, հյուլե
- 2) նամակ, մահիճ, կնգուղ, հերոս
- 3) ժողով, ժայխանք, դժնի
- 4) նաժիշտ, գուշակ, ողկույզ, գողոն

11 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի հոգմակի թիվն է կազմվում -Անը վերջավորությամբ:

- 1) կողմնացույց, որդեգիր, կաթնասուն, մեներգ
- 2) նավավար, հետախույզ, անցաթուղթ, առակազիր
- 3) օրապահ, սրունք, գրաքեր, արքայադուստր
- 4) հանքավոր, պատճեն, հարթաչափ, դասալիք

12 Ո՞ր շարքում ածական չկա:

- 1) հպարտորեն, թանկարժեք, ոստրե
- 2) անշուշտ, հիմնովին, ժապտուն
- 3) բազմիցս, բրոնզաձույլ, խորտիկ
- 4) նույնալիք, հեծելազոր, առանձնապես

13 Ընդգծված դերքայական ձևերից ո՞րն է ճիշտ:

- 1) Տեսային ծաղիկներ աճացնելը այնքան էլ հեշտ գործ չէ:
- 2) Այդ շաղակրատը ամեն տեղ էլ **խոսած** կլինի մեր մասին:
- 3) Չթից **փախնողը** հայտնվեց կրակի մեջ:
- 4) Ամեն քայլափոխի հանդիպում էին հաց **մուրռող** մարդիկ:

14 Ո՞ր տարրերակում հարաբերական դերանուն չկա:

- 1) Այս իմ հրաշք աշխարհն է, ուր Գլխիվայր են ծառերն աճում:
- 2) Էլ չեմ հավատում այդ զինջ աչքերին Եվ խորունկ ձայնիդ նվազին քնքուշ, Որ հնչում էր միշտ այնքան մտերիմ:
- 3) Զգիտեմ՝ այս տիսուր աշխարհում Որն է լավ, ո՞ր՝ վաս:
- 4) Երնե՛կ նրան, ով իր գործով Կապրի անվերջ, անդադար:

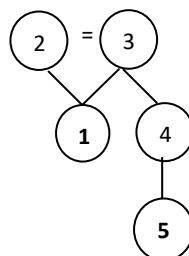
15 Ո՞ր նախադասության մեջ առ և խոնարհման քայ կա:

- 1) Ուունու տակ տիսուր նստել էր Լիլիթը՝ ճակատը բազուկներին հենած:
- 2) Ամեն օր նայում է աշխարհին և ամեն օր զարմանում, կարծես առաջին անգամն է տեսնում աշխարհը:
- 3) Զուրը ծառերի տակ կապելուց հետո Լառ-Մարգարը պառկում էր շվարի տակ և աչքերը կիսախուսի անում:
- 4) Մարդս խանձարուրից մինչև գերեզման անպարտելի հույսերով ձգտում է երջանկության՝ առանց ըմբռնելու՝ ինչ է այն:

16 Ո՞րը միակազմ նախադասություն չէ:

- 1) Լեզուն է ամեն մի ժողովրդի ազգային գոյության ամենախոսուն փաստը:
- 2) Զննել ավելորդ բառերը, նկատել էականը, անհրաժեշտը, հոգին:
- 3) Իրար գլխի նստած սարեր, Զորեք՝ քնած իրար ծոցում:
- 4) Ըստ ասացվածքի՝ ծաղկած ծառին քար չեն նետի:

17 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Քանի որ նրա շուրջը ամեն ինչ գեղեցիկ էր, ամեն որ ձգտում էր հաճոյանալ նրան՝ վերջինիս դուր գալու նպատակով, որպեսզի ինքն էլ ուրախ և երջանիկ զգար, ինչպես իրեշտակներն են անհոգ ու երջանիկ:
- 2) Սինչ նա խոսում էր, ես նայում էի տիկնոջը և սպասում, որ նա բերի այնպիսի հիմնավորումներ, որ ես փարատեմ իմ կասկածները:
- 3) Հենց որ նստեց նստարանին, սկսեց խոսել Փարիզի մասին, բայց չէր զգում ու նկատում իմ զայրույթը, որ առաջացավ այն պահին, երբ նա սկսեց խոսել:
- 4) Լինելով մարմնեղ և գունատ՝ նա ինձ երբեք դուր չէր եկել և չէր գրավել, քանի որ նրա մեջ աստիճանաբար հայտնաբերում էի այնպիսի գծեր, որոնք ինձ տիսամ էին:

18 Ո՞ր նախադատության մեջ դերբայով արտահայտված ենթակա կա:

- 1) Սի քանի օրով հետաձգել էր գրելը:
- 2) Գնաց այզի՝ խնամելու ծառերը, ջրելու նոր բողբոջողները:
- 3) Նրան համոզելը այդքան էլ հեշտ չէ:
- 4) Գնահատում էին միայն իրենց աչքով տեսածը:

19 Ո՞ր նախադատության մեջ հաճագման անուղղակի խնդիր կա:

- 1) Մերոնց վիշտն անթեղած կրակ էր, որ մերք բոցավառվում էր որպես պայծառ հույս, մերք դառնում մարմրին տվող տկար կայծ:
- 2) Այդ իրիկուն տատս ջոկեց պանրի յուղոտ կտորները, և մենք հասկացանք, որ նա քաղաք է տաճելու նաև պոչը ծաղիկ երինջին:
- 3) Նրանք երկուսով անիծում էին մեզ, պատմում մեր չարաճճի արարքների մասին:
- 4) Աշխատում էինք լուսաբացից մինչև իրիկուն, և մեզ թվում էր, թե մեր ընտանիքում ոչինչ չի պատահել:

20 Ո՞ր նախադատության մեջ պարագա չկա:

- 1) Հուշերիս մեջ նայում ինձ դարձյալ, Ժպտում են աչքերը քո ջինջ:
- 2) Ավա՞ն, ինչո՞ւ նույնն է նաև Մեզ բաժանող ամբարտակը:
- 3) Եվ ծլվաց աշխարհով մեկ Լույսը առավոտի:
- 4) Օրը գնաց հավասարվեց Հազար տարվա մեռելներին:

21 Ո՞ր նախադատության մեջ ստորակետ պիտի դրվի (նախադատությունները կետադրված չեն):

- 1) Ամեն օր եկեղեցի էին գնում թե ամուսինը և թե կինը իրենց հետ տանելով նաև մանկահասակ դստերը:
- 2) Ընթերցող կարող ես հավատ չընծայել իմ գրածին և լուրջ չվերաբերվել իմ ոչ մի խոսքին:
- 3) Ոչ ոքի համար գաղտնիք չէր որտեղ էր թաքնվել այդ մարդը կամ ինչ նպատակներ էր հետապնդում:
- 4) Նա և ընկերը ամբողջ օրը բափառելուց հետո ի վերջո վերադարձան իրենց տները:

22 Ո՞ր նախադատությունն է գլաքարով:

- 1) Երբ կու ծաղկին միտքս ու հոգիս, լեզուս իմ հանց պլոտուղ կու տայ:
- 2) Երե հույս ունինք ապագայի վերա, նորա երևեցուցիչը դուք եք, ձեզանից կախվում է ազգի ապագան, և ձեր վերա է միակ հույսը:
- 3) Շուշանն շողէր հովտին, շողշողէր դէմն արեգականն:
- 4) Ու գեթ ցոլք մը տայի ոսկի իմ հուրես Մութ հոգիի ճրագներուն ցրտահար:

23 Ո՞ր տարրերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

....., որն ակնթարքորեն շողարձակում է իր հրեղեն լույսով և ակնթարքորեն էլ անհետանում:

- 1) Առանց աշխատանքի հրավառության է նման տաղանդը մի մարդու
- 2) Հրավառության նման է մարդու տաղանդը՝ առանց աշխատանքի
- 3) Առանց աշխատանքի հրավառության է նման այն մարդու տաղանդը
- 4) Առանց աշխատանքի մարդու տաղանդը նման է հրավառության

24 Պարբերությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարրերակն է համապատասխանում տեքստի տրամաբանական և քերականական ճիշտ կառուցվածքին:

1. Մինչև պարանոցը ջրի մեջ կանգնած է Տանտալոսը, իսկ գլխավերևում հասուն մրգերով ծանրաբեռնված ծառի ճյուղեր են:
  2. Բայց մի օր նա կասկածեց աստվածներին և ցանկացավ ստուգել նրանց ամենազոր լինելը, որի համար խիստ պատժվեց: Նրան գցեցին ստորերկրյա խավար աշխարհը, որտեղ նա տանջվում է քաղցից ու ծարավից:
  3. Տանտալոսը, ըստ հունական դիցարանության, Փոյուղիայի թագավորն էր, որ վայելում էր Զևսի և բոլոր աստվածների սերն ու համակրանքը:
  4. Երբ ձգվում է՝ միրգը պոկելու, ճյուղերը վեր են բարձրանում, իսկ երբ կռանում է՝ ջուր խմելու, ջրերը ցած են իջնում: Այսպես նա դատապարտված է հավիտենական տանջանքի:
- 1) 1, 4, 2, 3
  - 2) 1, 3, 4, 2
  - 3) 3, 2, 1, 4
  - 4) 3, 1, 2, 4

25 Ըստ «Սասնա ծոեր» էպոսի համահավաք բնագրի՝ ի՞նչ պայման են կապում Մեծ Սիերը և Մըսրա Մելիքը:

- 1) Միավորվեն և նվաճեն հարևան երկրները:
- 2) Ով հաղթի մենամարտում, նա դառնա և՛ Սատունի, և՛ Մըսրա թագավոր:
- 3) Ով շուտ մեռնի, նրա ընտանիքին տիրություն անի մյուսը:
- 4) Ով կարողանա հաղթել Սպիտակ Դևին, մյուսը նրան հարկ վճարի:

26 Ա. Շիրվանզադեի «Ջառս» վեայի հերուսուիի Անտոնինա Իվանովնայի վերաբերյալ պնդումներից ո՞րն է ճիշտ:

- 1) Մոռանում է ուսանողական տարիներին դավանած իր սկզբունքները և հակառակվում միլիոններով, ինչպես Մըրատը:
- 2) Բաժանվում է Մըրատից և եղբոր հետ մեկնում Մոսկվա:
- 3) Հաշտվում է Մըրատի հետ և նրա ու Ռուկեհատի հետ ապրում է հանքերում:
- 4) Սովորում է հայոց լեզու, և ինքն ու Շուշանիկը նվիրվում են մարդկանց լուսավորելու գործին:

27 Ո՞ր բառն է բաց թողած:

.....սերունդների
Աչքն է դիպել լույս զագարին
Ու անցել:

- 1) Աստանդական
- 2) Եղեռնապոլծ
- 3) Խուճապահար
- 4) Մահախուճապ

28 Ո՞ր հատվածը Հ. Թումանյանի «Թմվաբերդի առումը» պոեմից չէ:

- 1) Խարխով մակույկով հանձնվիր ծովին, քան թե հավատա կնոջ երդումին.
Նա՝ կավատ, վարար, մի չքնաղ դժոխք, նրա բերանով իբլիսն է խոսում:
- 2) Ու կռվի դաշտում շահի առաջին
Արին մի անգամ գովքը սիրունի.
Նրան՝ իր տեսքով, հասակով, ասին,
Չի հասնի չքնաղ հորին Իրանի:
- 3) Պտույտ է գալի ծաղիկ տիրուիին,
Անցնում է, հսկում սեղաններն ամեն,
Հորդորում, խնդրում, որ ուրախ լինին,
Որ լիքն ու առատ բաժակներ քամեն:
- 4) Աշխարհում հաստատ չկա ոչ մի բան,
Ու մի՛ հավատալ երբեք ոչ մեկին.
Ոչ բախտի, փառքի, ոչ մեծ հաղթության,
Ոչ սիրած կնկա տված բաժակին:

29 Գ. Զոհրապի ո՞ր հերոսուիին է նորավեալի ավարտին դառնում «...սևը հազնող աղջիկ մը, որ չամուսնանար»:

- 1) Զարդարը
- 2) Վասիլիկը
- 3) Տիգրանուիին
- 4) Պերճուիին

30 Տրված հատվածներից ո՞րն է Վ. Տերյանի «Fatum» բանաստեղծությունից:

- 1) Այնպես գգվող է երեկոն անափ,
Ծաղիկներն այնպես նազով են փակվում:
- 2) Անունդ քող փարոս լինի ինձ
Սուս կյանքի և դառը մահու դեմ:
- 3) Թող կիտվի խավարն ավելի խրթին,
Եվ չարխինդ ճնշե հողն իմ արյունոտ:
- 4) Իջնում է նա հուշիկ, որպես իրիկուն,
Օղակելով լույս աստղերը մեկմեկու:

31 Տրվածք Լ. Շանթի «Հին աստվածներ» դրամայի ո՞ր հերոսի մասին է:

Մանկուց նա մեծացել է վանքում վանահոր հովանավորության ներքո: Վանահայրը նրա հետ է կապել իր հույսերը, ասկայն նրան վիճակում է առնչվել աշխարհիկ կյանքին:

- 1) Աբեղայի
- 2) կույր վանականի
- 3) Շերմակավորի
- 4) Ասոն վանականի

32 Ե. Չարենցի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

...Եվ հավատացինք, հարրած ու զինով,
Որ դու կաս՝ հզոր, մարմնացում Ուժի –
Իսկ նրանք եկամ՝ արյունով, հրով
Մեր երկիրը հին դարձրին փոշի...

- 1) «Անվերնագիր»
- 2) «Սահկան տեսիլ»
- 3) «Վահագն»
- 4) «Դանթեական առասպել»

33 Ո՞ր բառերի կամ բառաձևերի վերջին վանկը չի շեշտվում:

1. կարծես թե, 2. միթե, 3. զիսաստղ, 4. քարշ տալ, 5. ծանրամարտ, 6. գրել եմ,
7. իհարկե, 8. քաղաքի

34 Ո՞ր բառերն են ճիշտ բացատրված:

1. ակուր-քորերի կապոց, 2. պատրանք-ստեղծագործական ներշնչանք, 3. բրուտ-կավագործ վարպետ, 4. վարկած-զիտական ենթադրություն, 5. ջնարակ-խեցեգործական առարկաների ապակեներկ, 6. ոստայն-սարդի հյուսած ցանց

35 Որո՞նք են պարզ ժամանակաձևեր:

1. պետք է գնամ, 2. չեմ գնա, 3. վեր կենայի, 4. պիտի գոչեմ, 5. մի՛ քող, 6. եկել եմ, 7. չի կորել, 8. նե՛րս եկ

36 Ո՞ր նախադասություններում համաձայնության սխալ կա:

- Հիմա միայն Պարրոտը հասկացավ, որ Արարատը հայության հավատքի անխախտ սյունն է և սրբություններից ամենանվիրականը, որին երբեք չի կարելի դավաճանել:
- Անձրևը, խոնավությունը կաթում է մամունների վրա, ծառերի վրա և քարափների լանջին:
- Այդ գիտարշավն ու վերելքը մեր գիտության և մշակույթի համար բախտորոշ նշանակություն ունեցան, և դրանցով սկիզբ դրվեց Արևելյան Հայաստանի բնական հարստությունների հետազոտությանը:
- Այդ վերելքներից ստացած անջնջելի տպավորություններից ու խանդավառ ոգևորություններից ծնունդ առան Արովյանի բանաստեղծական տաղանդի փայլատակումներից մի քանիսը:
- Անըմբոննելի է տիեզերքը. անհամար աստղեր ու արև ծնվում ու մեռնում է, ինչպես վայրկենական երևույթներ հավերժության մեջ:

37 Ո՞ր նախադասություններում գոյականի ուղղական հոլովով արտահայտված որոշիչ կա:

- Գոհար աստղերի քարավանները թափառում են երկնի ճամփերով:
- Կախարդ լուսնի հրապուրող շողի պես Դու ժպտացիր գուրգուրանքով սեթելք:
- Երկնանում է. քաղաքում կամաց-կամաց զարթնում է երեկոյան աղմուկը:
- Ծաղիկների մեջ այդ անուրջ կույսի շշուկը մնաց, Եվ ծաղիկները այդ սուրբ շշուկով իմ սիրտը լցրին:
- Աստղերն են ժպտում լուսեղենն նազով, Խաղաղ դաշտերը մուրն է համբուրում:

38 Ո՞ր նախադասություններում միջակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետարբեկած չեն):

- Ծաղրածուի խոսքերը վաթսունամյա Լիր արքայի սրտում կասկած են ծնում միքե կրտսեր դուստրն էլ նման է մյուսներին:
- Երկար ուղևորության ընթացքում այդ ուղևորությունը նրան պարտադրված էր վերևից փորձում էր հասկանալ ինչ նպատակով են իրեն հեռու պահում հաշվեմատյաններից:
- Նոյյան հանգրվանը Մասիսը շատ չոր է ու լերկ ոչ ծառ կզտնես նրա լանջին ոչ թուփի:
- Սամվելի հայրն ուներ մի նպատակ որդուն դարձնել հայոց այրուձիի հրամանատար:
- Նրա առաջ ծառացել էին լուրջ խնդիրներ պետք է բնակարան գտներ նաև աշխատանքի մասին պիտի հոգար:

39 Քառերից քանիսում ածանցի հնչյունափոխություն կա:

բնութագրական, ծննդյան, միջնորմ, փախստական, սառցապատ, պատմական, բռչնաբուժարան, հետնադրուու

40 Տրված քառերից քանիսուն են կազմությամբ քարտ:

մակրայ, շաքարեղեգն, շքաղուո, հանքատեր, ձկնկիթ, վերնաշերտ, վերջաբան, սրտատրովի

41 Նախադասություններից քանիստ՝ միայն մեկ մակրայ կա:

- Ու թերն ահա փռած տիրաբար՝ Թռչում է հոգիս, թռչում դեպի տուն:
- Ուր որ հայրենի օջախի առաջ Վաղո՞ւց կարոտով սպասում են ինձ:
- Մենք դիտմամբ փորձում էինք զղայնացնել նրանց, սակայն չեր հաջողվում:
- Երազ աշխարհում Ամեն բան հավետ Գալիս է, գնում Ու ցնդում անհետ:
- Ծնվում ենք ակամա, այրում ենք զարմացած, մեռնում ենք կարոտով:

42 Նախադասություններից քանիստ՝ բազմապատկան բայ կա:

- Լեռնային անընդհատ շղթաներն իրենց բազմաթիվ ճյուղավորություններով կտրատել էին երկրի մակերևույթը:
- Երկար փնտրտելուց հետո նրանք վերջապես գտան կորած հարազատներին:
- Զայրույթից այլայլված դեմքին աչքերը վառվում էին դանակի շեղի նման:
- Աղջիկների խմբի մեջ նորից տեսա Խոնարհին և շտապ տուն մտա, որովհետև մյուս աղջիկները սկսեցին քչփչալ:
- Բուխարուց, որտեղ փայլվլում էին վերջին ածխակոթերը, մերթընդմերք ներս մտնող ծխի քուլաները ավելի էին թանձրացնում սենյակի խավարը:

43 Նախադասություններից քանիստ՝ է ընդգծված անդամի պաշտոնը ճիշտ նշված:

- Եվ արդեն սովորական **քան** էր հայկական փոքրիկ քաղաքներում այդ երևույթը: (*ստորոգելի*)
- Արտեմիսի հանրահայտ տաճարի կառուցումը տևել է **հարյուր քսան** տարի: (*որոշիչ*)
- Անգրագետների նամակ գրողն էր ու նամակները **կարդացողը**: (*ենթակա*)
- Իր այդ **արարքի համար** հայրը մի քանի ամիս բանտ նստեց: (*նպատակի պարագա*)
- Նրան զարմացրեց **այն**, որ այդ ամբողջ հասարակությունը միարան էր: (*ուղիղ խնդիր*)

44 Տրված հատվածում պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածված:

*հանգավորում, համեմատություն, շրջադասություն, փոխարերություն,
չափազանցություն:*

Հոգ չէ, որ մեր օրերն անցան տեսնի պես,
Կյանքը դարձավ անմիտքար զառանցանք.
- Մենք կժպտանք, զոհ կժպտանք մեռնելիս,
Որ երազում երազեցինք ու անցանք...

45 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել **Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտես** տարրերակներից որևէ մեկը:

1. **Յա** երկինչյունը հնչյունափոխվելիս դառնում է **ե**:
2. Բառավերջի բաց վանկի **ու**-ն ձայնավորից առաջ միշտ հնչյունափոխվում է **պ**-ի:
3. **Ի** ձայնավորը հնչյունափոխվելիս կարող է վերածվել բաղաձայնի:
4. Բառասկզբի **է** ձայնավորը հնչյունափոխվելիս դառնում է **ի**:
5. **Ույ** երկինչյունը չի կարող հնչյունափոխվել **ը**-ի:
6. **Յու** երկինչյունը հնչյունափոխվելիս և կարող է դառնալ գաղտնավանկի **ը**, և կարող է սղվել:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ չկա:

- 1) դողերոցք, տարերք, ընչացք, կիստար
- 2) երփներանգ, լվածք, անհեթեթ, անհարկի
- 3) դշիւմ, արհավիրք, անբասիր, հեղեղատ
- 4) բարվոքել, սուսամբար, ճմրված, սիրեխ

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է ընդգծված ե-ն արտասանվում է:

- 1) երթևեկ, ինքնաեռ
- 2) ակներև, կիսաեփ
- 3) գետեզը, ոնգեղջուր
- 4) արևելք, զորաերթ

48 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում սղում կա:

- 1) աշնանացան, ձեղնահարկ, աստղաբույլ, կցակառույց
- 2) կանխակալ, բարենպաստ, դյուցազներգություն, գործնական
- 3) ոճրագործ, բուրավետ, երկրաչափական, ակնոցավոր
- 4) դեղնակտուց, վրեժինդրություն, մարդկային, ձանձրույթ

49 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա *հուր* արմատը:

- 1) հրանոթ, հրամանատար, հրեղեն
- 2) քամահրել, հրկիզել, հրթիռ
- 3) հրոտ, հրակայուն, հրածին
- 4) հուրիեր, հրացան, հրաժարվել

50 Ո՞ր շարքի բառերից *ոչ մեկի* արմատին (արմատներից մեկին) չի կարող միանալ տրված վերջածանցը և բառ կազմել առանց երկրորդ ածանցի:

- 1) **-մուճք** -փետրվար, անբաժանելի, ուսանող
- 2) **-ոճ** -պարագլուխ, ծամկալ, թևաբափ
- 3) **-ոռղ** -քսաներկու, միջնապատ, բնութագիր
- 4) **-ային** -առաջնեկ, խորհրդակցել, մեղմահնչյուն

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *աճ-* նախածան կա:

- 1) անապական, անարգաբար, անազագործ, անդեմ
- 2) անիրավ, անաղարտ, անանձնական, անդրադարձ
- 3) անգայթ, անսուրյագ, անասնակեր, անզուգական
- 4) անպատեհ, անվանակից, անզութ, անզիտակ

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) ամենատես, հեռանկար, դափնետերև, լեռնաշղթա
- 2) ծովածոց, մշտադալար, սարեսար, տարեվերջ
- 3) մեծամիտ, մարդամոտ, հանրաքվե, ծովառյուծ
- 4) բարյացակամ, գեղագետ, բարենպաստ, լայնեզր

53 Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Դեպի արևը դարեր ու դարեր թռի՛ր, սլացի՛ր, ազնի՛վ քարավան:
- 2) Բայց աչքերը մեր արևներ չտեսան, Եվ մեր սրտերը՝ լուսավոր հեռուներ:
- 3) Էլի գարուն կզա, կրացվի վարդը:
- 4) Ամեն վայրկյան սիրով տրտում ասում եմ ես՝ մնաս բարով:

54 Ո՞ր տարրերակում նախադասության անդամի ձևաբանական վերլուծության սխալ չկա:

Հենց արեգակի առաջին ոսկեզօծ շողերն ընկնում են զիշերվա՝ մարմինդ սարսուցնող ցրտից սառած ժայռերին, քարակաքավը ինչ-որ որձաքարի բեկորի վրայից սկսում է անընդմեջ երգել:

- 1) **մարմինդ** - ստացական հողով գոյական, **հենց**-սաստկական վերաբերական
- 2) **վրայից**-հետադիր կապ, **երգել**-վաղակատար ձևաբայ
- 3) **սառած**- պարզ բայ, **ընկնում** են-սոսկածանցավոր բայ
- 4) **ինչ-որ**-անորոշ դերանուն, **սարսուցնող**-պատճառական բայ

55 Ո՞ր շարքում են բոլորը հարակատար դերքայներ:

- 1) մոտեցրած, հասարակած
- 2) ընդունած, կերած
- 3) ամոթիսած, մոռացած
- 4) տպագրված, հակահարված

56 Ո՞ր նախադասության մեջ ենթադրական եղանակի բայաձև կա:

- 1) Ինչե՛ր կային քո խանդավառ սրտում. Տիեզերական երազներ կային:
- 2) Վերջապես, աստված, քեզ կաղորթեի, Որ դու այս թաքուն թեժության տեղակ Ինձ մի ցամաքյալ ցրտություն տայիր:
- 3) Երբ որ կամենաք, գնացեր-եկե՛ք, Հյո՛ւր եղեք նրանց Աղոթարանում:
- 4) Եթե ծնվեր երգը նրա Եվ կլկլար կոկորդն ի վեր, Ես տենչայի պիտի արդեն՝ Ինձ այրեին ու կոփեին:

57 Ո՞ր տարրերակում ներգործական սեռի բայ չկա:

- 1) Մշուշների շղարշի տակ
Աշնան խաշամն է խշխշում,
Քամու ձեռքերն անհամարձակ
Ամպի փեշերն են քաշքշում:
- 2) Թեկուզ յոթ բայլ է մեր արանքում,
Բայց անջատված ենք յոթ աշխարհով:
- 3) Ոտքիս տակ մի մեծ սար է սարսում,
Եվ գլխիս վերև երկիմք է մի մեծ,
Տիեզերքն իմ մեջ իրեն է փնտրում,
Եվ զրնգում է տիեզերքն իմ մեջ:
- 4) Կիսարթում քամին կտորից թռչում,
Ցանկապատին էր հենում կռնակը:

58

Ո՞ր նախադասության մեջ շաղկապ կա:

- 1) Այլ է կարոտս հիմա:
- 2) Անտոնը գրագրին պատվիրեց ոչ ոքի չհայտնել գրության մասին մինչև իր վերադարձը:
- 3) Ահա լեռները, որոնց լանջերին բանջար էինք քաղում, երբ ընկերներիս հետ հովիվ էի:
- 4) Ըները կորցրին գայլին, կորցրին նաև նրա հետքը:

59

Պատասխանների ո՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված տրված նախադասությունների ստորադաս բաղադրիչների պաշտոնները (պաշտոններից մեկն ավելորդ է):

1. Այն լուրերը, թե ծովանկարիչը ստեղծել է արտասովոր մի նկար, արագորեն հասան Պետերբուրգ:	ա. Ենթակա
2. Վայսենում էր արքային տեղեկացնել, որ ազդեցիկ մի քանի նախարարներ, ծեծելով հարկահաններին, հրաժարվել էին արքունի տուրքերը վճարելուց:	բ. ուղիղ խնդիր
3. Նրանք դեռ կիրճը չին անցել, երբ թիկունքից աղաղակներ լսվեցին:	գ. վերաբերության խնդիր
4. Թվաց, թե այդ ամենը չի եղել, ու ես մղձավանջային երազի մեջ եմ:	դ. Ժամանակի պարագա
1) 1-գ, 2-ը, 3-ա, 4-դ	ե. որոշիչ
2) 1-ե, 2-ա, 3-դ, 4-ը	
3) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-ը	
4) 1-ե, 2-ը, 3-դ, 4-ա	

60

Ո՞ր տարրերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Զալալօղլու դպրոցում Թումանյանը մի բանաստեղծություն է գրել, որը նվիրված է հույն քարհատ Սավային:*
Զալալօղլու դպրոցում Թումանյանը մի բանաստեղծություն է գրել՝ նվիրելով հույն քարհատ Սավային:
- 2) *Ու մնում է մի դատարկ տարածություն, որ ավելի է բարձրացնում կամրջի հմայքը քաղաքացիների աշրում:*
Ու մնում է քաղաքացիների աշրում կամրջի հմայքը ավելի բարձրացնող մի դատարկ տարածություն:
- 3) *Նոր հետախույզներ ուղարկելու մասին հանձնարարությունը տալու պահին տեսավ, որ սուրբ մեջ մեկը շտապում է դեսյի ինքը:*
Նոր հետախույզներ ուղարկելու մասին հանձնարարությունը տալու պահին տեսավ մուրի մեջ դեսյի ինքը շտապու մեկին:
- 4) *Երբ ձյան շերտով պատաժ կատարները ուղևորվեցին արևի առաջին շողերով, արշավախմբի փորձառու դեկավարը շարժվելու հրահանգ տվեց:*
Արևի առաջին շողերով ձյան շերտով պատաժ կատարները ուղևորվելուն պես արշավախմբի փորձառու դեկավարը շարժվելու հրահանգ տվեց:

61 **Ո՞ր նախադասության մեջ է դերբայական դարձվածի պաշտոնը սխալ նշված:**

- 1) Պատերից յուրաքանչյուրը քաժանվում էր չորս կամարամասի՝ հինգական զույգ որմնասյուներով՝ ամուր մույթերի վրա հաստատված: (*ձևի պարագա*)
- 2) Պետք է խոստովանեմ, որ այն ժամանակ գրական մեծ համբավ նվաճելը ինձ թվում էր չափազանց հեշտ հաղբանակ: (*Ենթակա*)
- 3) Իմ մեջ եռացող այս անսահման ինքնասիրությունը ինձ այդ պահին լիովին փրկեց: (*որոշիչ*)
- 4) Բայց նա այդքան շուտ հուսահատվողներից չէ. նրան ոչ մի բանով չես ընկճի: (*սոորոգելի*)

62 **Ո՞ր նախադասության մեջ մասնական բացահայտիչ չկա (նախադասությունները կետադրված չեն):**

- 1) Որպես մեր գերդաստանի նահապետ պապս հաճախ խրատում էր մեզ:
- 2) Բազրատյանին իբրև բժշկի մտահոգում էր միայն մի հարց հիվանդների արագ առողջանալը:
- 3) Սարյանի կտավները որպես հայոց ազգային արժեք զարդարում են մեր պատկերապահը:
- 4) Որպես Լաերտի որդին որպես Ուլիս մի քողած և հող և տուն Անցա ծովեր ու ցամաքներ ես:

63 **Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ չկա:**

- 1) Բացված ձեռագրի մի կեսը, թվում է, կապույտ ստվերի մեջ էր, մյուսը՝ երկարյա եռաժանի մոմակալի դեղնակարմիր կայծկլսությունների տակ, և նրա վրա նշնարվում էին նոտրագիր տողերը:
- 2) Նրանից քիչ հեռու՝ կաղնեփայտե սևացած գրակալի առջև՝ կապարե գրիչը ատամների մեջ սեղմելով, քսանամյա Աստվածատուրը թերթում էր բառարանը:
- 3) Մարդ պետք է վարժ լիներ նրանց՝ խորաթաքրույց և խոսուն աչքերի շարժումներին, որ կարողանար նկատել, որ մեկը մյուսին հայտնում էր՝ ժամանակն է:
- 4) Ներքեսում անդնդային խորություններն էին, որտեղից հազիվ լսելի էր լինում անցնող գետերի խոլ դղրդյունը, վերեսում ուղղաձիգ ժայռեր, որ ամեն բռպե սպառնում էին խորտակվել՝ ամեն ինչ ծածկելով իրենց ահարկու փլատակների տակ:

64 **Ո՞ր տարրերակում փակագծերում տրված բառերի ձևակիրական սխալ չկա:**

Հսկայական չափեր ուներ «Սիրակուզի» ..... նավը, որը, ... առևտրական նավ, ... կարող էր վերածվել մարտականի, մանավանդ որ ճրա տախտակամածին դրված էր Արքիմեդի ..... կառուցված հսկա բարանը:

(անվանել, լինել, հեշտություն, նախագիծ)

- 1) անվամբ, լինելով, հեշտորեն, նախագծով
- 2) անվանված, լինելով, հեշտորեն, նախագծով
- 3) անվամբ, եղել էր, հեշտությամբ, նախագծից
- 4) անվանված, լինելով, հեշտությամբ, նախագծով

65 Ինչի՞ նկարագրությամբ է սկսվում Ա. Բակունցի «Ալպիական մանուշակ» պատմվածքը:

- 1) ալպիական մանուշակների
- 2) Բակուր իշխանի դամբարանի
- 3) Կաքավաբերդի
- 4) Բասուտա գետի

66 Հ. Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակի հերոսուհի Աղունն ինչո՞ւ էր պատրաստվում քաղաք գնալ:

- 1) գյուղից ու գյուղական աշխատանքից հանգստանալու
- 2) տղային՝ Արմենակին, անուսնացնելու
- 3) Սիմոնի հետ կռված լինելու պատճառով
- 4) կրտսեր որդուն՝ Սերոյին, քաղաք տանելու

67 Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

Եղջերուները կենդանիների մի մեծ խումբ են: Այդ խմբի մեջ մտնում են և հյուսիսային եղջերուն, և Եվրոպայի անտառների բնակիչը՝ այծյամը, և հեռավորարևելյան ու սիրիական մարալները, և հյուսիսարևելյան վիրջինյան եղջերուները, և որմզդեղներն ու եղնիկները:

Ամենահետաքրքիրը թերևս հյուսիսային եղջերուներն են: Նրանք, ի տարրերություն այլ վայրերում տարածված հայտնի բնտանի կենդանիների, միակն են, որ հիանալի հարմարվել են դաժան պայմաններում ապրելուն: Օրինակ՝ ձմռանը ձյուների միջոց քայլելը դժվար է. քաղվում ես ձյան մեջ, իսկ հյուսիսային եղջերուները չեն քաղվում, որովհետև նրանց լայն կճղակներն օգնում են ազատ տեղաշարժելու թե՛ ձյան վրա, թե՛ ճահճուտներում: Հյուսիսային եղջերուների բուրդը ևս առանձնահատուկ է: Մազարելի հաստ միջուկը լցված է օղով, իսկ օղը լավ է պահպանում մարմնի ջերմությունը: Այդ պատճառով էլ նոյնիսկ ուժեղ քամու ժամանակ մորքին եղջերուին հուսափորեն պաշտպանում է ցրոյց: Բոլոր տեսակի եղջերուների միայն արուներն են, որ եղջուրներ ունեն, մինչդեռ հյուսիսային եղջերուների թե՛ արուները, թե՛ էգերը եղջուրներ ունեն:

Հյուսիսային ժողովուրդները վաղուց ի վեր բնտանի եղջերուները են բուծում, և դրանք հյուսիսի բնակիչների համար փոխարինում են թե՛ ոչխարին, թե՛ կովին ու ձիու:

1. Բոլոր կենդանիներից ձյան վրա քայլել կարող են միայն հյուսիսային եղջերուները, որովհետև նրանց կճղակները ավելի լայն են մյուս բոլոր կենդանիների կճղակներից:
2. Բացի հյուսիսային եղջերուներից, այս խմբի կենդանիների միայն արուները եղջուրներ ունեն:
3. Հյուսիսային եղջերուների մարմնի ջերմությունը պահպանվում է նրանց բրդի մազարելի՝ օղով լցված հաստ միջուկ ունենալու առանձնահատկության շնորհիվ:
4. Թեև հյուսիսային ժողովուրդները, բացի եղջերուներից, հավասարապես բուծում են թե՛ ոչխար, թե՛ կով, թե՛ ձի, սակայն որոշ առումներով ընտանի եղջերուները նրանց համար անփոխարինելի են:
5. Գոյություն ունեն աշխարհագրական տարրեր վայրերում բնակվող, միմյանցից արտաքին տեսքով տարրերվող, ինչպես նաև ընտանի և վայրի տեսակների եղջերուներ:

68 Ո՞ր շաբթերում տրված խոսքի մասին չպատկանող բառ կա:

1. արտաքուստ, հոտնկայս, նախապես, հիմնովին (*մակրայ*)
2. ամրող, ամենուր, մի քանի, սույն (*դերանուն*)
3. վերաբերմամբ, առընթեր, փոխանակ, օրոք (*կապ*)
4. միմիայն, մասամբ, բարեբախտաբար, իրավամբ (*վերաբերական*)
5. երրորդ, երիցս, միլիարդ, տասական (*թվական*)

69 Ո՞ր նախադատոթյուններում ուղիղ խնդիր կա:

1. Դու անհոգ նայեցիր ինձ վրա Ու անցար քո խաղով կանացի:
2. Լույսի խտուտից զարթնած սարերը, Իրար շալակած, սարը բարձրացան:
3. Հովհաններին թողած ամեն տագնապ ու հուշ՝ Տար լեռների հովին կարուտներդ անուշ:
4. Աշխարհում այս աղոտ ես քնքուշ Սի հեքիաթ հյուսեցի քո մասին:
5. Վերջին մշուշն էլ կանցնի շուտով, Կփովի լույսը խոր ձորերին:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միսալ է, Զգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Մ*կամ *դ* հոդ ունեցող գոյականները որոշյալ առման են:
2. Ստացական *Ա*, *դ* հոդերը փոխարինում են համապատասխանաբար առաջին և երկրորդ դեմքերի անձնական դերանունների սեռական հոլովածներին:
3. Ցուցական հոդը կարող է փոխարինել ցուցական *այս* կամ *այդ* դերանվանը:
4. Հոդ կարող են ստանալ միայն գոյականները և դերանունները:
5. Ստացական *Ա*, *դ* հոդեր կարող են ստանալ գոյականի բոլոր հոլովածները:
6. Բաղաձայնով վերջացող բառերը *Ա* որոշիչ հոդ չեն կարող ստանալ: